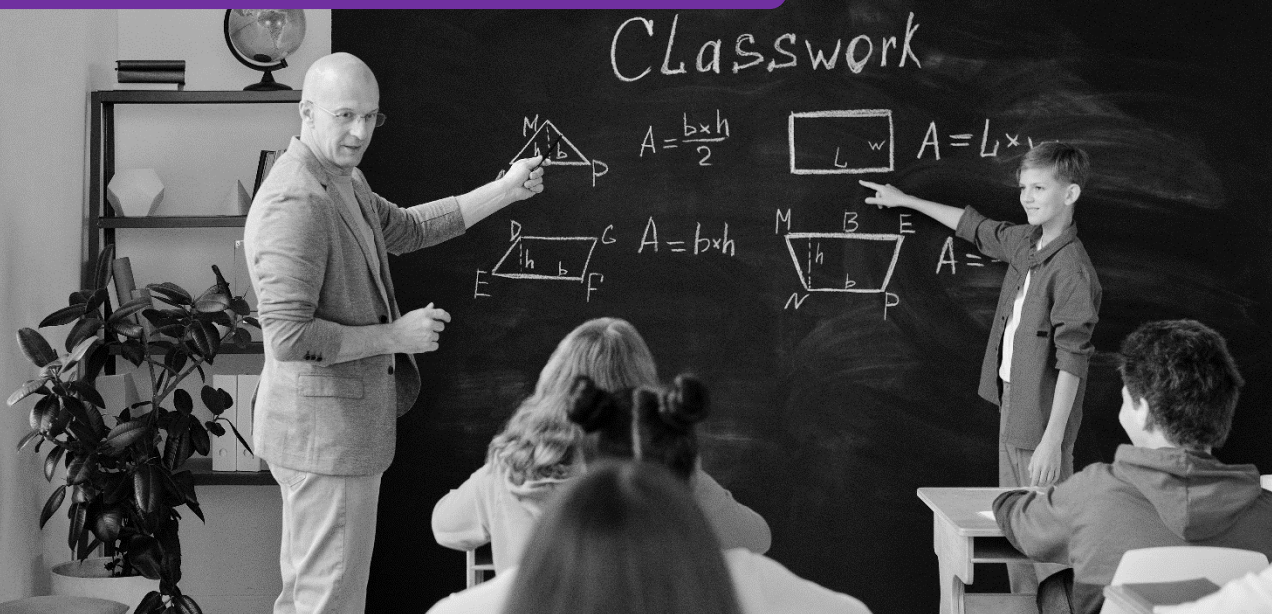
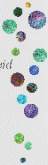

Praten met de school van je hoogbegaafde kind

instituut
hoogbegaafdheid
volwassenen

Deze leaflet gaat over het praten met de school van je hoogbegaafde kind. Uit de vele ervaringen van ouders die zelf (mogelijk) ook hoogbegaafd zijn in combinatie met de kennis over hoogbegaafde volwassenen, destilleerden we een aantal aandachtspunten die kunnen helpen om die gesprekken met de school van je kind(eren) effectiever en vooral ook prettiger te laten verlopen.

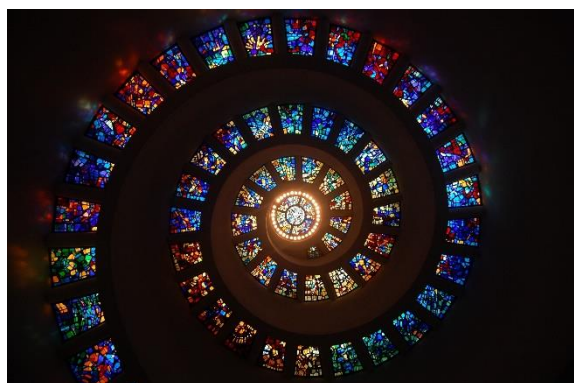
In gezinnen en families liggen de intelligentiescores (al dan niet gemeten) vaak vrij dicht bij elkaar, omdat intelligentie in aanzienlijke mate erfelijk is. (Al zijn daar natuurlijk ook uitzonderingen op.)

Als je kind een zeer hoge intelligentie heeft (het basis element van hoogbegaafdheid), kan dat op verschillende manieren ontdekt zijn:

- Omdat het kind een **duidelijke voorsprong** heeft (vanuit de positieve uitingen)
- Omdat het kind **vastloopt** en de hoge intelligentie **niet wordt gezien**

Als je als ouder zelf weet van je hoge intelligentie kan het zijn dat je het zelf ook al vroeg bij je kind herkent. Als je daar *niet* over weet, kan het voor jou ook een verrassing zijn. We beschrijven hierna het fenomeen van aangeleerde patronen, het onderzoeken van je eigen hoogbegaafdheid en hoe je effectiever en prettiger kunt gaan praten op de school van je hoogbegaafde kind.

Patronen

Alice Miller beschreef in haar - in vele talen vertaald - boek 'Het drama van het begaafde kind', hoe gezinspatronen doorwerken van de ene generatie naar de volgende. Juist (hoog)begaafde en hoog sensitieve kinderen pakken snel op waar de behoeften van hun ouders liggen en zijn bereid die te vervullen. Dat heeft als gevolg dat ze geen keuzes durven maken die tegen de wensen (vaak onbewust) van de ouders ingaan. Ze willen hun

ouders niet kwetsen en de ouders spelen daar in hun verbale en non-verbale communicatie ook op in.

Om dit patroon te doorbreken, moet je het eerst herkennen. Dat gebeurt helaas vaak pas later in het leven. Hoe later het herkend wordt, hoe meer moeite het kost om het te doorbreken. Voor de duidelijkheid: De meeste ouders zijn geen slechte ouders geweest, het kan zijn dat ze je wel warmte hebben geboden, voor zover ze dat konden. Waar het om gaat is dat ze je niet voldoende ruimte hebben gegeven voor je eigen ontwikkeling. Juist voor hoogbegaafden is het ontwikkelen van de (persoonlijke) autonomie essentieel. Dat geldt ook voor je hoogbegaafde kind. Alleen als je dat zelf herkent en erkent, kun je dit patroon doorbreken. Soms is daar professionele hulp bij nodig.

Je eigen (mogelijke) hoogbegaafdheid onderzoeken

Als je weet of vermoedt dat je zelf hoogbegaafd bent (al dan niet bevestigd door intelligentie onderzoek), dan raden we je aan je te gaan verdiepen in de kenmerken die bij hoogbegaafdheid horen. We gebruiken daarvoor het Delphimodel Hoogbegaafdheid van Kooijman – van Thiel, dat beschrijft welke kenmerken, volgens een groep experts, gezien worden bij hoge intelligentie. Die eigenschappen zijn in de basis neutraal tot positief, maar kunnen, door de interactie met persoonlijkheid, omgeving en vele andere factoren, leiden tot een heel ander beeld, waarin sommige mensen blokkades ervaren, eigenschappen niet worden gezien of juist overdreven aanwezig zijn. Een hoogbegaafde in harmonie ervaart de hoogbegaafdheid juist als iets heel moois. Bij het IHBV zijn vele leaflets hierover gratis te downloaden en er zijn boeken in de webshop. Daarnaast organiseert het IHBV zogenaamde HB-Cafés, waarin een café setting wordt gecombineerd met een spreker over een thema dat met hoogbegaafdheid bij volwassenen te maken heeft. Het ontmoeten van gelijkgestemde volwassenen blijkt ook als zeer positief ervaren te worden. Het delen van emoties over het op volwassen leeftijd herkennen van de hoogbegaafdheid is heel steunend.

Effectiever praten met de school

Van ouders van hoogbegaafde kinderen horen we nogal eens frustraties over de gesprekken met de school: “Ze denken dat ik weer zo’n ouder ben, die haar kind graag als hoogbegaafd ziet”; “Mijn kind mag niet door naar de volgende groep omdat haar sociaal-emotionele ontwikkeling daar nog niet rijp voor is”; “Mijn kind komt elke dag zo boos uit school, ik krijg hem de volgende dag bijna niet meer naar school.”

Wat betreft de communicatie die je als ouder met de school hebt, merken we de volgende verschijnselen:

- *Als ouders van hoogbegaafde kinderen de frustraties van hun kinderen herkennen, gaan ze hun eigen schooltijd herbeleven. Als die niet zo positief is verlopen, werkt dat negatief door in de gesprekken. De leerkrachten zien de ouders dan ook nog eens als overbezorgd.*
- *Een leerkracht is een onderwijsprofessional en wil niet graag bekritiseerd worden door een ouder. Als de leerkracht dat wel zo ervaart, zal de communicatie niet positief verlopen.*
- *Een kind dat merkt dat haar of zijn ouder boos is op de leerkracht, zal vervolgens ook anders naar die leerkracht gaan kijken en de relatie leerling – leerkracht wordt negatief beïnvloed.*

Als je als ouder voelt dat jouw relatie met de school niet lekker loopt, kijk dan ook eens naar de patronen die we vonden in arbeidsconflicten van hoogbegaafden. Onderzoek de conflicten in jouw eigen leven en kijk wat je daarvan kunt leren.

Aanbevelingen

- Onderzoek je eigen hoogbegaafdheid; onderzoek de conflicten die je in je leven hebt gehad (met ouders, docenten, leidinggevende, partner); vergelijk ze met wat we over conflicten van hoogbegaafden schreven en bedenk wat voor leerpunten jij daar uit haalt;
- Een positieve relatie van jou met de school is voor jouw kind van groot belang, werk dus vooral aan de relatie met de school; binnen een goede relatie is soms veel mogelijk;
- Het werkt vaak goed om vragen aan de school voor te bereiden, daarmee voorkom je dat je insteek meteen als te kritisch wordt opgevat; bereid het gesprek met de school goed voor (wat wil je bereiken?), vraag eventueel aan iemand die je vertrouwt om te mogen oefenen, met de vraag of je misschien te aanvullend over komt.
- Realiseer je dat het ook mogelijk is dat een positieve relatie niet gaat lukken; dat heeft grote consequenties, zoals bijvoorbeeld het veranderen van school.

Deze tips zullen jou zelf en jou in je rol als ouder helpen. Je kunt ze ook aan je kind doorgeven.

Referenties

- IHBV leaflet: Ben ik hoogbegaafd of niet?
- IHBV leaflet: En ik heb tóch gelijk
- Kooijman - van Thiel, M.B.G.M. (red.). (2008). *Hoogbegaafd. Dat zie je zó! Over zelfbeeld en imago van hoogbegaafden*. Ede: OYA Productions.
- Miller, A. (2013). *Het drama van het begaafde kind*. Houten: Unieboek/ Het Spectrum
- Nauta, N. & Van de Ven, R. (red.) (2017). *Hoogbegaafde volwassenen. Zet je gaven intelligent en positief in*. Delft/ Utrecht: IHBV/ Big Business Publishers.
- Van der Waal, Nauta N, Lindhout R. Labour Disputes of Gifted Employees. *Gifted and Talented International* 28 (1&2), August and December 2013: 163-172. <http://ihbv.nl/international/english/publications/>

Bekijk ook eens onze andere kennisproducten voor meer informatie over hoogbegaafdheid bij volwassenen

IHBV brengt kennisproducten uit in eigen beheer. Neem eens een kijkje in onze webshop (www.ihbv.nl/webshop). Wil je iets kopen? Doe dat dan bij ons en niet via een ander kanaal. Dan komt alle opbrengst ten goede aan het verspreiden van kennis van en inzicht in hoogbegaafde volwassenen!